

บทที่ 4

พีชคณิตอนุพัทธ์อย่างอ่อนที่มาจากการพีชคณิต BCK

(Algebras weakly derived from BCK-algebras)

เนื่องจากพีชคณิต $(X; \Delta_r, 0)$ และ $(X; {}_k\Delta_r, 0)$ ที่ศึกษาในบทที่ 3 เป็นพีชคณิตอนุพัทธ์อย่างอ่อน จึงได้รวมเฉพาะส่วนนี้มาเขียนไว้เป็นคุณสมบัติของพีชคณิตอนุพัทธ์อย่างอ่อน

นิยาม 4.1 ให้ $\underline{X} = (X; *, 0)$ เป็นพีชคณิต BCK และ $Y_2 = \{x, y\}$

นิยาม ใบหน้า BCK-โพลีโนเมียล (binary BCK-polynomial) บน $\underline{X}$ โดย

- 1) x, y เป็น ใบหน้า BCK-โพลีโนเมียล
- 2) c เป็น ใบหน้า BCK-โพลีโนเมียล สำหรับทุก $c \in X$
- 3) ถ้า p_1, p_2 เป็น ใบหน้า BCK-โพลีโนเมียล แล้ว $p_1 * p_2$ เป็น ใบหน้า BCK-โพลีโนเมียล เมื่อ $*$ เป็นแค่ สัญลักษณ์การดำเนินการใบหน้า (binary operation symbol) บน $P(Y_2)$ เมื่อ $P(Y_2)$ เป็นเซตของ ใบหน้า BCK-โพลีโนเมียล ทั้งหมด

นิยาม 4.2 พิงก์ชัน $\sigma : \{*, 0\} \rightarrow P(Y_2)$ โดยที่ $\sigma(0) = 0$ จะถูกเรียกว่า

BCK-ไสเพอร์ซับSTITUTION อ่อน (weak BCK-hypersubstitution)

นิยาม 4.3 ให้ $\underline{X} = (X; *, 0)$ เป็นพีชคณิต BCK และ $\sigma : \{*, 0\} \rightarrow P(Y_2)$

เป็น BCK-ไสเพอร์ซับSTITUTION อ่อน เราจะเรียก $\sigma[\underline{X}] = (X; \sigma(*), 0)$ ว่า

พีชคณิตอนุพัทธ์อย่างอ่อน (weakly derived algebra) ของ $\underline{X}$ โดย σ

หมายเหตุ ถ้าให้ $\underline{X} = (X; \cdot)$ เป็นพีชคณิต ชนิด (2) และ $P(Y_2)$ ในนิยาม 4.1 โดยยกเว้นเงื่อนไขข้อ 2 จะเรียกว่าเขตของในนารีเทอม และฟังก์ชัน $\sigma : \{\cdot\} \rightarrow P(Y_2)$ จะถูกเรียกว่าไฮเพอร์สับSTITUTION (hypersubstitution)

และจะเรียกพีชคณิต $(X; \sigma(\cdot))$ ว่า พีชคณิตอนุพัทธ์ (derived algebra) ที่มาจากการ $\underline{X}$

ทฤษฎีบท 4.4 ให้ $\underline{X} = (X; *, 0)$ เป็นพีชคณิต BCK และ $0 \neq r \in X$

นิยาม ในนารี BCK-โพลิโนเมียล ของรูปแบบ $p_k(x, y)$ โดยวิธีอุปนัยทางคณิตศาสตร์ ดังต่อไปนี้

$$1) p_1(x, y) = (x * r) * y$$

$$2) \text{ถ้า } p_k(x, y) \text{ ถูกกำหนดมา แล้ว จะได้ว่า } p_{k+1}(x, y) = (p_k(x, y) * r) * y$$

ให้ $P_r(Y_2) = \{p_k(x, y) / k \in N^+\}$ จะได้ว่า

สำหรับ $p(x, y)$ ใน $P_r(Y_2)$ จะสอดคล้องคุณสมบัติดังต่อไปนี้

$$1. p(p(x, p(x, y)), y) = 0 \quad \text{BCK 2}$$

$$2. p(x, x) = 0 \quad \text{BCK 3}$$

$$3. p(0, x) = 0 \quad \text{BCK 4}$$

$$4. p(p(x, y), z) = p(p(x, z), y) \quad \text{BCK 7}$$

$$5. p(p(x, y), x) = 0 \quad \text{BCK 8} \quad \text{เมื่อ } p(x, y) \in P_r(Y_2)$$

พิสูจน์ ทำนองเดียวกันกับ ทฤษฎีบท 3.4.20

ข้อสังเกต 4.5 ถ้า $\underline{X} = (X; *, 0)$ เป็นโพษติฟอินพลิกेटีฟ พีชคณิต BCK และ

$$p_k(x, y) = p_1(x, y) \quad \text{สำหรับ } k \in N^+$$

ทฤษฎีบท 4.6 ถ้า $\underline{X} = (X; *, 0)$ เป็น โพซิทีฟอินพลิเคทีฟ พีชคณิต BCK แล้ว p_1

$$\text{จะสอดคล้อง } p_1(p_1(p_1(x,y),p_1(x,z)),p_1(z,y)) = 0 \quad \text{BCK 1}$$

พิสูจน์ ทำนองเดียวกันกับ ทฤษฎีบท 3.4.14

จาก ทฤษฎีบท 4.4 และทฤษฎีบท 4.6 จะได้ว่า

ทฤษฎีบท 4.7 ถ้า $\underline{X} = (X; *, 0)$ เป็น โพซิทีฟอินพลิเคทีฟ พีชคณิต BCK แล้ว

พีชคณิตอนุพัทธ์อย่างอ่อน $\sigma_{p_k}[\underline{X}] = (X; p_k(x,y), 0)$ จะสอดคล้องกับคุณสมบัติ
ดังต่อไปนี้ BCK 1, 2, 3, 4, 7 และ 8 เมื่อ $\sigma_{p_k}(*) = p_k(x,y)$

ทฤษฎีบท 4.8 ให้ $\underline{X} = (X; *, 0)$ เป็น โพซิทีฟอินพลิเคทีฟ พีชคณิต BCK, $\phi \neq A \subseteq X$

และ $0 \neq r \in A$ ดังนั้น A เป็น ไอเดียลบ $\underline{X}$ ก็ต่อเมื่อ A เป็น ไอเดียลบ พีชคณิตอนุพัทธ์

อย่างอ่อน $\sigma_{p_1}[\underline{X}]$

พิสูจน์ ทำนองเดียวกันกับ ทฤษฎีบทแทรก 3.4.25